

Βαρνάβας

ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Varnavas

MUNICIPALITY OF MARATHON

the place of blue & green in Attica

ο τόπος του γαλάζιου
& του πράσινου στην Αττική

Καλώς ήρθατε στο Βαρνάβα Δήμου Μαραθώνα...

Περιεχόμενα

- 3. εισαγωγικό σημείωμα
- 4. ο τόπος, οι άνθρωποι, η ιστορία
  - 6. πολιτισμός
- 13. περιβαλλοντικό μονοπάτι
  - 15. μοναστήρια
- 17. επιχειρήσεις στο Βαρνάβα
  - 32. χρήσιμα τηλέφωνα

... σε έναν από τους πιο ιδιαίτερους, εναλλακτικούς αλλά και άγνωστους προορισμούς στην Αττική. Υπάρχουν πολλοί τρόποι με τους οποίους μπορείτε να γνωρίσετε το χωριό μας. Είτε είστε περαστικός, είτε μέσω οργανωμένης εκδρομής, σας καλωσορίζουμε σε έναν ευλογημένο τόπο, για να θαυμάσετε την πανέμορφη φύση που τον περιβάλλει και να έρθετε σε επαφή με τις πλούσιες παραδόσεις του και την μεγάλη πολιτιστική του κληρονομιά. Γνωρίστε

το **Βαρνάβα** μέσα από την ιστορία του, που ξεκινάει από την αρχαιότητα. Περιηγηθείτε στα στενά σοκάκια, στο μουσείο άρτου, στο λαογραφικό μουσείο, στους αρχαίους πύργους και στα ξωκλήσια, ανακαλύπτοντας την αρμονία της φύσης, εξερευνώντας τα ρέματα και τις πηγές, κολυμπώντας στους γραφικούς κόλπους μιας πεντακάθαρης θάλασσας, δοκιμάζοντας τοπικές λιχουδιές, συμμετέχοντας σε τοπικές εκδηλώσεις με επίκεντρο τον Άρτο, διασκεδάζοντας σε πανηγύρια και απολαμβάνοντας την ειλικρινή φιλοξενία των κατοίκων. Αग्νατέψτε το πράσινο και το γαλάζιο. Ο ρυθμός της ζωής εδώ, είναι ο ρυθμός της φύσης, ο ρυθμός των παλμών της καρδιάς. **Πρόκειται για εμπειρία ζωής που δεν πρέπει να χάσετε.**

Η συντακτική ομάδα του τουριστικού οδηγού

ο τόπος, οι άνθρωποι, η ιστορία

Ο **Βαρνάβας** είναι ένα ημιορεινό χωριό της Αττικής (υψόμετρο 613 μ.) που βρίσκεται 35 χλμ. βόρεια της Αθήνας. Έχει **2000** περίπου κατοίκους και λειτουργούσε ως αυτόνομη κοινότητα από το 1920. Μέχρι τότε υπαγόταν στην Κοινότητα Μαραθώνα, στον οποίο υπάγεται ξανά από το 2010 με τον αυτοδιοικητικό νόμο του Καλλικράτη.

Την αρχαιότητα στην περιοχή του Βαρνάβα βρισκόταν ο **Δήμος Τιθράς**. Ανήκε στην **Αιγιίδα Φυλή** και η ονομασία του προερχόταν από τον Τίθρα, έναν από τους 100 επώνυμους Αττικούς Ήρωες. Οι τραχείς και θρασεείς Τιθράσιοι διακρίνονταν για τις πολεμικές αρετές τους. Μαζί με τους άλλους κατοίκους της Βόρειας Αττικής ονομάζονταν Διάκριοι.

Ο **Βαρνάβας** απέκτησε τη σημερινή του ονομασία από τον ομώνυμο Βυζαντινό τοπικό ιδιοκτήμονα. Γύρω στο **1420** ο δούκας της Αθήνας εποικίζει την περιοχή με Αρβανίτες, για να προστατεύσει τη βόρεια πλευρά της Αττικής από τους Βενετούς της Εύβοιας. Οι νέοι μαχητικοί έποικοι έδωσαν καινούρια δυναμική στο ντόπιο στοιχείο και η, κατά φάρες, αυστηρή πατριαρχική τους συγκρότηση ήταν ο λόγος που επιβίωσαν και επικράτησαν οριστικά στην περιοχή. Σήμερα ο **Βαρνάβας** αναπτύσσεται οικιστικά με γρήγορο ρυθμό και με τον ερχομό των νέων κατοίκων η κοινωνική σύνθεση έχει διαφοροποιηθεί σε βάρος του αρβανίτικου στοιχείου.

Αυτός που θα επισκεφθεί το χωριό μας, θα απολαύσει το πράσινο, τις πηγές, τις ρεματιές με τα πηλατάνια και τη γραφική παραλία στον νότιο Ευβοϊκό. Επίσης θα εντυπωσιασθεί από τους δύο Πύργους, το ξυλόγλυπτο τέμπλο του ναού των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, τις μικρές βυζαντινές εκκλησίες του Αγ. Γεωργίου και της Αγ. Παρασκευής, καθώς και από τα επτά ξωκλήσια και τα τρία μοναστήρια.

Η τοποθεσία και το υψόμετρο εξασφαλίζουν στο **Βαρνάβα** ιδανικές κλιματολογικές συνθήκες και η απόστασή του από την Αθήνα δίνει τη δυνατότητα σε κατοίκους και επισκέπτες να βρίσκονται μακριά από το πολύβουο αστικό κέντρο, αλλά και συνάμα κοντά στα θέληγτρα της πρωτεύουσας.

Την αρχαιότητα στην περιοχή του Βαρνάβα βρισκόταν ο **Δήμος Τιθράς**. Ανήκε στην **Αιγιίδα Φυλή** και ονομασία του προερχόταν από τον Τίθρα.

πολιτισμός / Μουσεία Βαρνάβα

civilization / Varnava's Museums

Ευρωπαϊκό Μουσείο Άρτου

Τα εκθέματα του **Μουσείου Άρτου στο Βαρνάβα Αττικής** αποτελούν τη μεγαλύτερη συλλογή κεντημένου ψωμιού στην Ευρώπη. Τα **τρεις χιλιάδες** διαφορετικά μεταξύ τους **εκθέματα**, καλύπτουν όλη την Ελληνική επικράτεια και σαράντα χώρες του εξωτερικού ενώ εμπλουτίζονται και αυξάνονται συνεχώς. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η συλλογή να πρωτοτυπεί και όσον αφορά τα σχέδια αλλά και όσον αφορά τα μεγέθη και τα σχήματα. Μια σπάνια συλλογή με εκπαιδευτικό χαρακτήρα για όλες τις ηλικίες των επισκεπτών. Ακόμα, **στο Ευρωπαϊκό Μουσείο Άρτου λειτουργούν:** α) εκθετήριο με αντίγραφα κεντημένων άρτων καθώς επίσης και ανάλογη βιβλιογραφία. β) παραδοσιακό καφενείο με καφέδες και τοπικά γλυκίσματα γ) τοπική παραδοσιακή κουζίνα (μετά από παραγγελία). Επίσης το Μουσείο δέχεται παραγγελίες για άρτους και μπομπονιέρες για βαφτίσια, αρραβώνες και γάμους. Οι επισκέπτες μπορούν επίσης να δουν: • Αναπαράσταση καλλιέργειας της γης (σπορά, καλλιέργεια, συλλογή, παραγωγή, μέτρηση, μεταφορά). • Αναπαράσταση αλέσματος, παρασκευής, πλάσματος, κεντήματος, ψήσματος. • Παράλληλα οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να ξεναγηθούν στα γεωργικά εργαλεία, έτσι ώστε, οι παλιότεροι να θυμηθούν και οι νεότεροι να μάθουν.

Οι δρόμοι του ψωμιού: Η έκθεση «**Οι δρόμοι του ψωμιού**» πραγματοποιείται σε διάφορα μέρη της Ελλάδας και του εξωτερικού και είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το περιβάλλον και την τέχνη, ενώ στόχος της είναι η **διάσωση**, η **ανάδειξη** και ο **σεβασμός** στη **μυτέρα γη** και στην **πολιτιστική κληρονομιά** του **τόπου** μας. Το δημητριακό, ένα τόσο σημαντικό αγαθό της γης για τους ησούς του κόσμου και παράλληλα ιερό προϊόν της Μεσογείου, αποτυπώνεται με τον καλύτερο τρόπο στην έκθεση αυτή. Η καλλιέργεια της γης, το όργωμα, η σπορά, ο θερισμός, το άλεσμα, το ψήσιμο μεταμορφώνουν το ψωμί σε έργο τέχνης. Παραδοσιακά ψωμιά, πραγματικά έργα τέχνης που είναι βασισμένα σε έθιμα (στον κύκλο της ζωής και στον κύκλο του χρόνου) από την Ελλάδα και χώρες του εξωτερικού προβάλλονται στη συγκεκριμένη έκθεση και πλαισιώνονται από αφίσες και φωτογραφίες που απεικονίζουν την καλλιέργεια της γης.

Τα εκθέματα του Μουσείου Άρτου στο Βαρνάβα Αττικής αποτελούν τη μεγαλύτερη συλλογή κεντημένου ψωμιού στην Ευρώπη.

Διαδραστικό - Αγροτικό Λαογραφικό Μουσείο Βαρνάβα

Το **Διαδραστικό Αγροτικό Λαογραφικό Μουσείο Βαρνάβα** Δήμου Μαραθώνα ιδρύθηκε το καλοκαίρι του **2002**. Είναι ένας χώρος πολιθεματικός και ταυτόχρονα πολυλειτουργικός. Η συλλογή του αποτελείται από **5.000 εκθέματα**, ενώ δίνεται (η σπάνια για Μουσείο ευκαιρία) στους επισκέπτες, να περιεργαστούν σημαντικό μέρος των εκθεμάτων. Το Μουσείο συνεργάζεται με φορείς όπως την Ακαδημία Αθηνών, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, Περιφέρειες, Δήμους, Συλλόγους, σχολεία όλων των βαθμίδων

εκπαίδευσης, αλλά και με μουσεία του εξωτερικού, μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων, συμβάλλοντας στην πολιτιστική ανάπτυξη της Αττικής αλλά και

ολόκληρης της χώρας. Η βασική μονάδα οργάνωσης των τότε δραστηριοτήτων, η οικία, αποτυπώνεται σε όλους τους χώρους του Μουσείου. Στο Μουσείο ακόμα θα δείτε οικιακά σκεύη, τοπικές φορεσιές, υφαντά, κεντήματα, φωτιστικά, μέτρα-σταθμά-ζυγαριές, αίθουσα αργαλειού, αίθουσα τρύγου, αίθουσα γεωργικών εργαλείων καθώς και βιβλία μιας παλιότερης εποχής. Τα προγράμματά μας με τίτλο : **«Εκπαίδευση και Πολιτισμός»** πραγματοποιούνται στους χώρους του μουσείου και σε έκταση δύο στρεμμάτων καθ' όλη τη διάρκεια του εκπαιδευτικού έτους. Σε απόσταση πενήντα μέτρων υπάρχει άνετο πάρκινγκ καθώς και δύο γήπεδα μπάσκετ και ποδοσφαίρου όπως επίσης και παιδική χαρά. Μέσα από την ξενάγηση στους χώρους του Μουσείου ο επισκέπτης προσεγγίζει βιωματικά όλες τις θεματικές ενότητες, ενώ τα παιδιά γνωρίζουν την πολιτιστική κληρονομιά και αποκτούν σεβασμό προς αυτήν και τον περιβάλλοντα χώρο και ευαισθητοποιούνται ως προς τη συνέχισή τους.

Στο μουσείο επίσης περιλαμβάνονται τα εξής τμήματα: • Τμήμα Ιστορικού αρχείου. • Τμήμα Εθνολογικής συλλογής. • Τμήμα Εικαστικής συλλογής. • Τμήμα Βιβλιοθήκης • Εργαστήρια υφαντικής - αργαλειού, κεντητικής, καλλιέργειας της γης, κεντημένου ψωμιού, παραδοσιακής διατροφής. • Πωλητήριο το οποίο διαθέτει καρτ ποστάλ, σταμπωτά μαντήλια, υφαντά και κεραμικά αντίγραφα. • Παραδοσιακό καφενείο με ροφήματα και τοπικά γλυκίσματα.

• Ανδρούτσου 7 Βαρνάβας, Αττική
τηλ.: 2295 0 97870, 6936 89 11 93, 6937 82 29 62, **e-mail:** museo@ilmb.gr

European Museum Of Decorative Bread

The exhibits in the **European Museum of Bread of Varnavas**, Attica comprise the biggest collection of decorative bread in Europe. The **three thousands** (3000) varied exhibits cover the whole of Greece as well as forty (40) other countries and are being added continuously. As a result, the collection is unique in both size and shape. This is a rare collection with great educational value for all ages.

Visitors can also see:

- An exhibition of decorative bread and its corresponding bibliography.
- A traditional café serving hot and cold drinks and local sweets.
- Traditional local cuisine (prepared to order only).
- Moreover, the Museum accepts orders for decorative bread and sugared almond bags for baptisms, engagements and weddings.

THE ROADS OF BREAD: The exhibition **“The Roads of Bread”** is being held at different places in

Greece and abroad and is irretrievably linked with environment and art. Its aim is to demonstrate the preservation, the influence, and respect towards Mother Earth and the cultural heritage of this place. Cereal is the most important product of the land for all people's of the world and also well a sacred product of the Mediterranean. It is handsomely reflected in this exhibition. The cultivation of the land sowing, harvesting, grinding and baking transform the bread into a work of art. Traditional real works of art (which are based on customs connected with the cycle of life and the cycle of the year) from Greece and abroad are exhibited here surrounded by posters and photographs illustrating the cultivation of the land.

The exhibits in the Bread Museum of Varnavas, Attica comprise the biggest collection of decorative bread in Europe.

Agricultural-Interactive Historical Folklore Museum

Varnavas is a mountainous village (height 613m) which is situated on the northern suburb of Athens. It is considered to be a developed area of the 18th century. Until 1970 the village was completely dependent on agriculture and stock farming. The village is the centre of life of the traditional community. Tight bonds are created in the neighborhoods and all the big events of human life are events that concern all the inhabitants of the village.

The **Interactive Historical Folklore Museum** of Varnavas in the Municipality of Marathon established during the summer of **2002**. The aim and ambition is not only the preservation and the promotion of the local historical cultural root, but also the active gathering of clues and information (by following the steps from the past and by having an open-minded view of the future) of the broaden area, Attica, in order to have a new start when everything seems to have been already determined.

The basic everyday life activities in the past were taking place in **"THE HOUSEHOLD"** which is being represented in the museum. The household didn't have

Our educational programmes entitled “Training and Culture” take place in the museum building and its surroundings of two hectares.

the comforts of today’s household. It consisted of one or two rooms which were enough for the necessary demands of the people during that period. In the museum you’ll have the ability to see some **household appliances, traditional local clothing, handmade table clothing, lamps, and means of measurement**. Moreover, there are rooms displaying the loom, the grape harvest, agricultural tools, weapons and books of old times.

Our **educational programmes** entitled “**Training and Culture**” take place in the museum building and its surroundings of two (2) hectares throughout the academic year. Within fifty (50) metres there is a large parking area as well as two (2) basketball courts and football pitches and also a children’s playground.

Through the guided visit around the museum the visitor is involved in hands - on, theme-related exhibits, while children can learn about their cultural heritage and respect for it and the environment, becoming aware at the same time of the importance of their continuity.

The museum also comprises:

- Historical archives.
- An ethnic collection.
- An art collection.
- A library.
- A working loom and weaving section, a sewing and embroidery section, a farming section, decorative breads, and traditional foods.
- A sales point selling postcards, handkerchieves, woven and ceramic artifacts.
- A traditional café serving hot and cold drinks and traditional sweets.

• 7 Androutsou street, Varnavas, Attica, Greece, **tel.:** (+30) 2295 0 97870, 6936 89 11 93, 6937 82 29 62, **e-mail:** museo@ilmb.gr

περιβαλλοντικό μονοπάτι

ο διαβάτης θα ανακαλύψει τις κρυμμένες ομορφιές της φύσης

Το Περιβαλλοντικό μονοπάτι είναι μια διαδρομή σε προεπιλεγμένο χώρο, με συγκεκριμένους στόχους. Δίνει τη δυνατότητα εξόδου εκτός των τειχών και την άσκηση των περιπατητών στην παρατήρηση και την καταγραφή στοιχείων του περιβάλλοντος και του πολιτισμού.

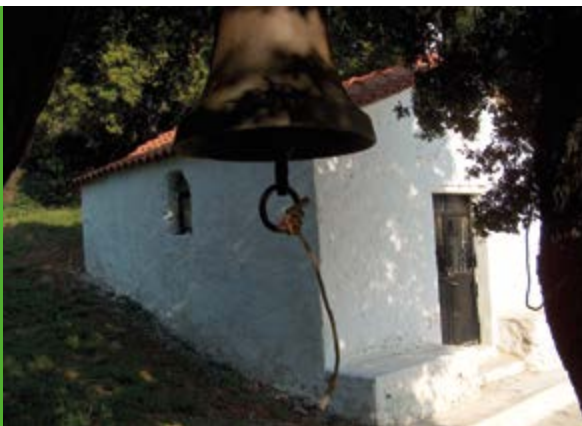
Υπάρχουν **τρία σημεία** απ’ όπου μπορούμε να προσεγγίσουμε τα μονοπάτια. Όλα έχουν **σημείο συνάντησης** το **Διαδραστικό Λαογραφικό μουσείο** και το **Μουσείο Άρτου**. Στην **πρώτη διαδρομή**, μέσω της παραδοσιακής πέτρινης βρύσης οδηγούμαστε σε ένα δροσερό, φιλόξενο και σκιερό χώρο, κάτω από πλατάνια, όπου ξεκινάει το περιβαλλοντικό μονοπάτι μας με το μοναδικό μαγγανοπίγαδο και καταλήγουμε στην παλιά πηγή Μορτήρι (3 χλμ).

Στη **δεύτερη διαδρομή** περνώντας από το ξωκλήσι της Αγίας Κυριακής παράλληλα του ρέματος, τερματίζουμε στο παλιό μοναστήρι Μεταμόρφωσης Σωτήρος, που επλήγη από τις πυρκαγιές του τελευταίου καλοκαιριού και βρίσκεται μέσα σε πυκνή βλάστηση (4 χλμ).

Στην **τρίτη διαδρομή** ξεκινώντας από την παλιότερη βρύση του χωριού και περπατώντας σε νότια κατεύθυνση οδηγούμαστε στο τρίτο περιβαλλοντικό μονοπάτι. Πρόκειται για μια τοποθεσία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, όπου ο διαβάτης θα ανακαλύψει τις κρυμμένες ομορφιές της φύσης, θα απολαύσει την φυσική σκιά, και θα μαγευτεί από την άγρια ομορφιά της περιοχής. Θα θαυμάσει την ιδιαίτερη χλωρίδα, θα δει κλημασιδες να "αιωρούνται" και κισσούς να "φιδοσέρνονται" επάνω στους κορμούς των δέντρων, δίνοντας του την εντύπωση ότι βρίσκεται μέσα σε μια μικρή ζούγκλα. Το άγριο αυτό τοπίο σε συνδυασμό με την αίσθηση που προκαλεί ο ήχος από τον παφλασμό των ακούραστων νερών του μικρού ποταμού που βρίσκεται στα αριστερά σε όλη την διάρκεια της διαδρομής, συνθέτουν μια εμπειρία μοναδική. Ο διαβάτης θα θαυμάσει επίσης και τον μικρό καταράκτη με την κρυμμένη φυσική σπηλιά (5 χλμ).

Στη δεύτερη διαδρομή περνώντας από το ξωκλήσι της Αγίας Κυριακής παράλληλα του ρέματος τερματίζουμε στο παλιό μοναστήρι Μεταμόρφωσης Σωτήρος.

Είναι βέβαιο ότι ο επισκέπτης θα μείνει ενθουσιασμένος από τα περιπατητικά μονοπάτια και γοητευμένος από το μαγικό τοπίο που θα αποκαλυφθεί μπροστά του. Στο γυρισμό θα μπορέσει να ξεκουραστεί στους **παραδοσιακούς κήπους των Μουσείων** και να απολαύσει ένα σπιτικό αφέψημα από τη μεγάλη ποικιλία βοτάνων που έχει η περιοχή μαζί με παραδοσιακό γλυκό ή αλμυρό ντόπιο έδεσμα, καθώς θα έχει την ευκαιρία να ξεναγηθεί στους ιδιαίτερα καλαίσθητους και προσεγμένους χώρους τους. Όσοι επιθυμούν μπορούν ακόμη και να ζυμώσουν για να πάρουν μαζί τους το δικό τους "κεντητό ψωμί".

Πληροφορίες στα τηλέφωνα: 2295 0 97870 και στο 6976 76 34 95 (κα Καραβίτη Βικτωρία) και 6937 82 29 62 (κ Κατσίκης).

μοναστήρια

Μοναστήρι Μεταμόρφωσης Σωτήρος

Το μοναστήρι ίδρυσε το **1948** ο **αρχιμανδρίτης Παΐσιος Ευθυμιάδης**, κατά κόσμον Παναγιώτης. Η καταγωγή του ήταν από την Μ. Ασία και εκείνη την εποχή ζούσε και λειτούργουσε στους Αμπελοκήπους.

Με τις πέτρες που κουβαλούσαν από το ποτάμι και τα ξύλα από το δάσος έκτισαν το πρώτο μοναστήρι. Ιδρυτές λοιπόν του Α μοναστηριού είναι ο γέροντας Παΐσιος, η μητέρα του και οι 2 υποψήφιοι μοναχές. Με κόπο, θυσίες και πολλή προσωπική δουλειά έκτισαν τα πρώτα δωμάτια ενώ οι ίδιοι έμεναν σ' ένα αντίσκηνο. Το **1964** λόγω της υγρασίας μετέφεραν το μοναστήρι ψηλότερα, στο σημείο που είναι σήμερα, αφού αγόρασαν το κτήμα. Το **1966** έκτισαν το μικρό παρεκκλήσι του Αγίου Βασιλείου δίπλα στα δωμάτια τους, το οποίο θεμελίωσαν την Πρωτοχρονιά. Το **1970** ξεκίνησε να κτίζεται και η Μεγάλη Εκκλησία που είναι αφιερωμένη στην Θεία Μεταμόρφωση του Σωτήρος και γιορτάζει στις 6 Αυγούστου.

Οι δύο σπουδαιότερες εικόνες του μοναστηριού, η **Παναγία η Γερόντισσα** και η **Αγία Ειρήνη η Χρυσοβαλάντου** που έχει 2 μέτρα ύψος, είναι δώρα με τόπο προέλευσης το **Άγιο Όρος**.

Μοναστήρι Άξιον Εστί

Το **μοναστήρι Άξιον Εστί** βρίσκεται σε μια χαράδρα στα σύνορα των χωριών Βαρνάβα και Γραμματικού. Ιδρύθηκε το **1963** από το μακαριστό Δεσπότη Θεσσαλιώτιδας και Φαναριοφαρσάλων τον Κηλόπα Θωμόπουλο, κατά κόσμο Δημήτριο. Τότε ήταν ακόμα αρχιμανδρίτης και υπηρετούσε στην Κηφισιά. Είχε στόχο να ιδρύσει μοναστήρι καθώς υπήρχαν κάποιες γυναίκες αφιερωμένες, που ήθελαν να μονάσουν. Ο **πρώτος ναός** που κτίστηκε ήταν της **Αγίας Μαύρας** το **1977** και ακολούθησε το **1992**, ο ναός που είναι αφιερωμένος στην **Παναγία Άξιον Εστί**. Στην αυλή δίπλα στο ναό αυτό, υπάρχει παρεκκλήσι που είναι αφιερωμένο στον Άγιο Χαράλαμπο που κτίστηκε με δωρεά. Το **1984** είχε κατασκευαστεί και το αρχονταρίκι, ένα ορθογώνιο οικοδόμημα στα δυτικά της πρώτης κατοικίας. Ο γέροντας Κηλόπας αγαπούσε και τιμούσε ιδιαίτερα την Παναγία, αφού και

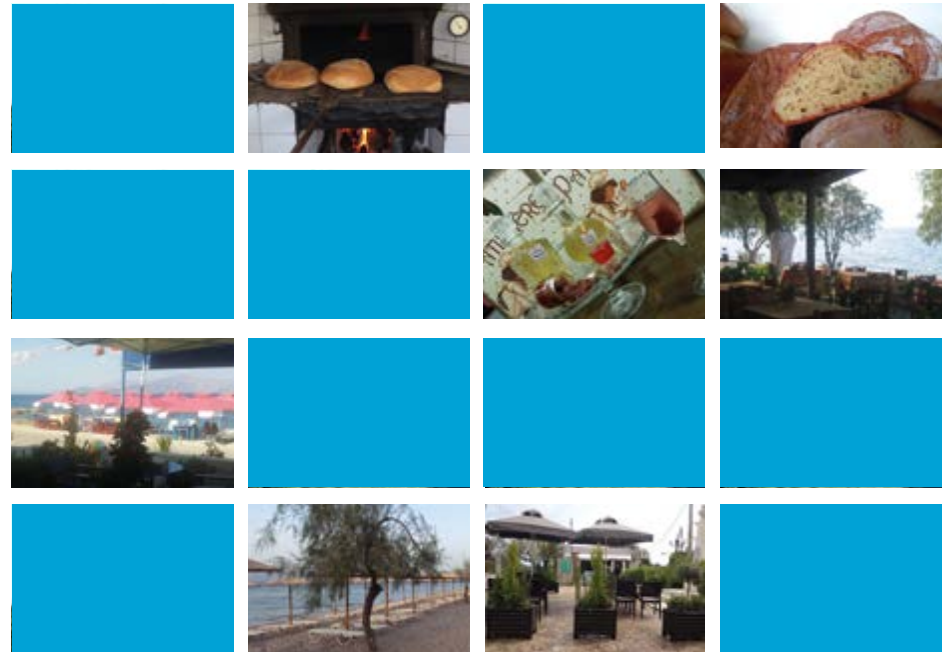
Ο πρώτος ναός που κτίστηκε ήταν της Αγίας Μαύρας το 1977 και ακολούθησε το 1992, ο ναός που είναι αφιερωμένος στην Παναγία Άξιον Εστί.

ο ίδιος σαν μοναχός ξεκίνησε από το περιβόλι της στο Άγιο Όρος. Γι' αυτό αφιέρωσε τη μεγάλη εκκλησία στο Άξιον Εστί. Εξάλλου η εικόνα της **Παναγίας Άξιον Εστί** που βρίσκεται στο μοναστήρι, αποτελεί αντίγραφο της αυθεντικής εικόνας της Παναγίας που βρίσκεται στο Πρωτάτο του Αγίου Όρους. Ζωγραφίστηκε, μεταφέρθηκε και τοποθετήθηκε στο μοναστήρι από μοναχούς των Δανιηλαίων στο Άγιο Όρος. Το πουκάμισο που κάλυπτε την εικόνα είναι ασημένιο.

Σε μία δεξιά στροφή του δρόμου που οδηγεί από το χωριό του Βαρνάβα στο Γραμματικό μία πινακίδα ενημερώνει τον επισκέπτη "**Εμμαούς Άξιον Εστί**". Την ονομασία αυτήν στον τόπο έδωσε ο ίδιος ο γέροντας Κηλόπας σε ανάμνηση της πρώτης, μετά την Ανάσταση, εμφάνισης του Χριστού στους μαθητές του που όδευαν εις Εμμαούς, ανάμεσα στους οποίους ήταν και ο Κηλόπας. Πορτάζει στις 11 Ιουνίου.

Επιχειρήσεις στο Βαρνάβα Αττικής

Βλάχος Φούρνοι με ξύλα - Ζαχαροπλαστική

Vlachos / Firewood bakery - Pastry making

Ο Παππούς μας **Τσιμίνης Βαγγέλης** το **1955** άνοιξε τον **πρώτο φούρνο** με **ξύλα** στο **Βαρνάβα Αττικής**, τον οποίο συνεχίζουμε να δουλεύουμε με επιτυχία, λειτουργώντας παράλληλα και δεύτερο φούρνο με ξύλα στην πλατεία Καπανδριτίου. Είμαστε η **3^η γενιά** από **οικογένεια αρτοποιών**, με **61 χρόνια** παράδοση και πείρα, απόφοιτοι κρατικής σχολής αρτοποιών.

Ζυμωτό ψωμί στη πινακωτή, φτιαγμένο με δικό μας προζύμι, το μοναδικό ίσως, χωρίς κανένα βελτιωτικό ή άλλο χημικό μέσο (δεκτός κάθε έλεγχος). Γι' αυτό όλα μας τα ψωμιά είναι μικρότερα σε όγκο και διατηρούνται πολλές μέρες, όλα ψημένα στη πέτρα απαλλαγμένα από αμίαντο.

- 1. Πλ. Καπανδριτίου, Καπανδρίτι, **τηλ.:** 2295 0 54383
  - 2. Αντιπροέδρου Ιωάννη Κατσίκη 3, Βαρνάβας, **τηλ.:** 2295 0 97215
- e-mail:** vlahos1955@yahoo.gr

Our grandfather **Tsiminis Vaggelis** in **1955** open the **first firewood bakery** in **Varnavas of Attica**, where we keep working successfully, having at the same time a second firewood bakery in Kapandriti square. We are the **third generation** of a **baker's family** with **61 year's** tradition and experience, graduated from the public bakery school. Kneaded bread in a rolling pin, made with our yeast, maybe unique without any preservatives. For this way, all our breads are the smallest in volume and maintained for many days, all baked in stone, without asbestos.

- 1. Kapandriti Square, Kapandriti, **tel.:** 2295 0 54383
  - 2. Vice president Ioannis Katsikis 3, Varnavas, **tel.:** 2295 0 97215
- e-mail:** vlahos1955@yahoo.gr

Δεχόμαστε παραγγελίες για κάθε είδους εκδηλώσεις (αρτοκλασίες, τούρτες, τυροπιτοειδή κ.λ.π.)
We make orders for every event (bakery events, cakes, pies, etc.)

Πέππας Αρτοποιία - Ζαχαροπλαστική

Peppas / Bakery - Pastry making

Ο **παραδοσιακός χωριάτικος φούρνος** μας, σας προσφέρει χειροποίητο ψωμί με εμπειρία και ιστορία απόλαυσης **τριών γενεών**. Όλα ξεκίνησαν από τον παππού, **Γιώργο Πέππα**, ο οποίος άνοιξε το παραδοσιακό φούρνο για πρώτη φορά το **1965**, σε μια από τις πιο δύσκολες εποχές για την χώρα. Πολύ σύντομα τη σκυτάλη πήρε ο γιος του, Μιχάλης που έδωσε τον καλύτερο εαυτό του φτιάχνοντας για χρόνια αυτό που ήξερε καλύτερα, το ψωμί της ημέρας. Μαζί με την γυναίκα του, Ευαγγελία εξέλιξαν το φούρνο προθέτοντας νέα προϊόντα με παραδοσιακές συνταγές. Η ιστορία της παράδοσης συνεχίζεται με τον εγγονό Γιώργο, εφοδιασμένος με το βάρος της εμπειρίας, σαν τρίτη γενιά αρτοποιιών και σε συνδυασμό με τις σπουδές του πάνω στην αρτοποιία - ζαχαροπλαστική συνεχίζει την παράδοση και την εξέλιξη της οικογενειακής επιχείρησης.

Σας περιμένουμε να δοκιμάσετε από κοντά τα προϊόντα μας!

• 28^{ης} Οκτωβρίου 1, Πλατεία Ειρήνης, Βαρνάβας Αττικής, **τηλ.:** 2295097300
e-mail: g.peppas26@gmail.com, **f** Πέππας Αρτοποιία-Ζαχαροπλαστική

Our **traditional country-style bakery** has handmade bread with the **experience and mouth-watering delights** that date back **three generations**. It all began when grandpa George Peppas opened his first bakery in 1965 during the most difficult period in Greek history. His son Michael soon took over the reins and gave his all for many years doing what he does best, making the daily bread. He later teamed up with his wife Evangelia, and they took the bakery to a whole new level as they introduced new products made from tradition recipes. His son George, who has completed his bread and pastry making studies, now carries the burden of experience and runs the same flourishing family business, which is now in its third generation.

Come and taste our products and see for yourself!

• 28th Octovriou Street, Platia Irinis, Varnavas, Attica, **tel.:** 2295 0 97300
e-mail: g.peppas26@gmail.com, **f** Πέππας Αρτοποιία-Ζαχαροπλαστική

Χειροποίητο ψωμί
 με εμπειρία και ιστορία
 απόλαυσης
 τριών γενεών.

Handmade bread with
 experience and history
 of three generations.

Sugar Handmade καφέ - ζαχαροπλασείο

Sugar Handmade / Cafe - Pastry Shop

Βρισκόμαστε στην πλατεία Ηρώων στον Βαρνάβα και σερβίρουμε καφέ από τις 7 το πρωί μέχρι τις 12 μετά τα μεσάνυχτα. Στο κατάστημά μας θα βρείτε καφέδες, ροφήματα, χειροποίητα σπιτικά γλυκά με αγνά υλικά, κρέπες, κοκτέιλ και μπιρίτσα για το βράδυ καθώς και club sandwich και burger για τους πιο πεινασμένους. Για να συνοδεύσετε τη γευστική σας επιλογή διαθέτουμε επιτραπέζια παιχνίδια για αμέτρητες, διασκεδαστικές παιχνιδιώρες!

Παράλληλα στο **SUGAR** μπορείτε να παραγγείλετε μεζεδάκια και γλυκά για τη γιορτή και το πάρτυ σας καθώς και υπέροχες 3D τούρτες με ζαχαρόπαστα, μπισκότα, cupcakes και cake-pops σε σχέδια και χρώματα της επιλογής σας έτσι ώστε να μετατρέψετε το πάρτυ σας σε μια μοναδική και πρωτόγνωρη εμπειρία!!

Θα χαρούμε πολύ να σας γνωρίσουμε!!

Δείγματα της **δουλειάς** μας θα βρείτε στο **facebook: sugar handmade** αγγλικά και στο site μας: **www.sugarhandmade.gr**

• Δημοτικού σχολείου 5, Βαρνάβας, **τηλ.:** 2295 0 97982, 6937 55 81 71

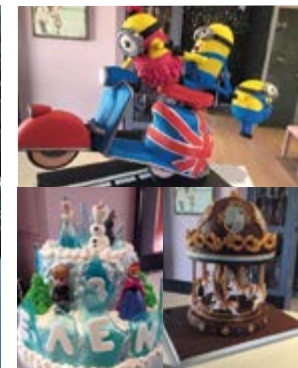
SUGAR HANDMADE is situated at the Heron Square in Varnavas. We serve coffee from 7 in the morning till midnight. In our coffee shop you will find coffees, beverages, homemade sweets with pure ingredients, crepes, cocktails and beer for the evening as well as club sandwiches and burgers for the ones who feel hungry. To accompany your flavour choice, we provide board games for innumerable, amusing playhours. In addition, at **SUGAR** you can order snacks and sweets for your celebration or party at home as well as 3D cakes decorated with sugarpaste, butter cookies, cupcakes and cake-pops in designs and colours of your choice so that you can turn your party into a unique, unforgettable and outstanding experience!

We would be very glad to get to know you!

Στο Sugar μπορείτε να παραγγείλετε μεζεδάκια, γλυκά και άλλα για τη γιορτή και τα πάρτυ σας.

At Sugar you can order snacks and sweets for your celebration or party.

Samples of our **work** can be found on **facebook: Sugar Handmade** and on our site: **www.sugarhandmade.gr**

• 5, Demotikou Sholeiou, Varnavas, **tel.:** 22950 97982, 6937558171

Αίολος /Aiolos

Στην παραλία Βαρνάβα δήμου Μαραθώνα και σε απόσταση αναπνοής από τη θάλασσα βρίσκεται ο **Αίολος**. Με την πρώτη ματιά ο Αίολος σε κερδίζει με το χώρο και τη φιλοξενία του, σε ελκύει με τις ασυναγώνιστες τιμές και την ποιότητα των εδεσμάτων του ψαριού και του κρέατος ενώ σε απογειώνει με τον απολαυστικό καφέ και τα υπέροχα γλυκίσματά του.

Γι αυτό όσοι πιστοί ψαροφάγοι, κρεατοφάγοι και ήλτρες του καφέ προσέληθετε!

• Παραλία Βαρνάβα, **τηλ.:** 2295029414, 6972313539, 6975856119
e-mail: aioloscafe@yahoo.gr

Aiolos is located at Varnava beach in the Municipality of Marathon and a stone's throw from the sea. At first glance, Aiolos "is gaining you with the surrounding area and the hospitality, is attracting you with the unbeatable prices and the quality of fish dishes and meat and at last lifts you off in all senses with the delicious coffee and the wonderful pastries" !

That's why those believers or fish and meat eaters as well as coffee drinkers arrive!

• Varnavas Beach , **tel.:** 2295029414, 6972313539, 6975856119
e-mail: aioloscafe@yahoo.gr

Με την πρώτη ματιά ο Αίολος σε κερδίζει με το χώρο και τη φιλοξενία του.

At first glance, Aiolos "is gaining you" with the surrounding area and the hospitality.

Άσπρο - Μπλε / White - Blue

Το **“Άσπρο - Μπλε”** σας καλωσορίζει σε ένα χαλαρωτικό περιβάλλον μπροστά από την θάλασσα, με σπιτικά πιάτα της ώρας γεμάτα φρεσκάδα & νοστιμιά. Το μενού κινείται ανάμεσα σε θάλασσα & βουνό, το ούζο, το τσίπουρο και το κρασί που ρέει στα ποτήρια, δείχνει και τον δρόμο για την επιλογή των μεζέδων, πάντα με εξαιρετικό service και μοναδικές τιμές!

• Παραλία Βαρνάβα, **τηλ.:** 2295 0 97080, 6978 18 00 80, 6936 09 24 41
e-mail: asproblefood@gmail.com

The **“White-Blue”** welcomes you in a relaxing environment in front of the sea, with homemade warm dishes full freshness and taste. The menu moves between sea and mountain, ouzo and raki. The wine flowing in the glasses, shows the way for the selection of appetizers, always with excellent service & great prices!

• Varnavas Beach, **tel.:** 2295 0 97080, 6978 18 00 80, 6936 09 24 41
e-mail: asproblefood@gmail.com

Σπιτικά πιάτα
της ώρας γεμάτα
φρεσκάδα & νοστιμιά.

Homemade warm
dishes full freshness
and taste.

Ταβέρνα "Το Κύμα" / Taverna "Kima"

Σε μια ξεχωριστή τοποθεσία, δίπλα στο κύμα, όπου μπορείτε να απολαύσετε φρέσκα ψάρια, μεζέδες θαλασσινών αλιθιά και νόστιμα κρεατικά! Η όμορφη ατμόσφαιρα σε συνδυασμό με την άψογη εξυπηρέτηση, αποτελεί ιδανική επιλογή!

• Παραλία Βαρνάβα, **τηλ.:** 693 23 54 913

In a unique location, by the sea, where you can enjoy fresh fish and delicious meat! The beautiful atmosphere in combination with a great service consists of the ideal choice.

• Varnavas Beach , **tel.:** 693 23 54 913

Απολαύστε φρέσκα ψάρια, μεζέδες θαλασσινών αλιθιά και νόστιμα κρεατικά.

Enjoy fresh fish and delicious meat.

Ψαροταβέρνα "Το Ξύλινο - Μπαρμπαθανάσης"

Fish Taverna "Xilino-Barmpathanasis"

Δίπλα σε μια μαγευτική παραλία με πεντακάθαρα νερά βρίσκεται η **Ψαροταβέρνα το Ξύλινο-Μπαρμπαθανάσης** που προσφέρει φρέσκα ψάρια, μερακλίδικο φαγητό, χορταστικότητες μερίδες, ζυμωτό ψωμί, πολύ καλό κρασί όλη παραγωγής μας και προπάντων πολύ λογικές τιμές. Προσφέρουμε τραπέζια πάνω στο κύμα που σκιάζονται από ψηλά αλμυρίκια. Την έχει η οικογένεια Θανάση-Φρειδερίκη Κόλλια από το **1980** και από τότε προσπαθούμε με μεράκι και αγάπη προς το πελάτη χειμώνα καλοκαίρι να προσφέρουμε τις υπηρεσίες μας πάντα με το χαμόγελο και φιλική διάθεση. **Το κατάστημα αναλαμβάνει κάθε είδους εκδηλώσεις.** Βρισκόμαστε στην Παραλία Βαρνάβα στην Βορειοανατολική Αττική 50 χλμ από το κέντρο της Αθήνας.

Αξίζει να μας γνωρίσετε!!!

• Παραλία Βαρνάβα, **τηλ.:** 6974 41 42 96, 6948 62 59 17
e-mail: zoikollia1@gmail.com

The **fish taverna "Xilino-Barmpathanasis"** is located next to a beautiful beach with clear waters. It's offering fresh fish, special greek food in really big portions, baked bread, very good wine (our production) and above all very reasonably priced. We offer tables on the beach shaded by tall trees. The Thanasis - Freideriki Kollias family, owns the taverna since **1980**, trying to offer their services with meraki and love to the customer, smile and friendly attitude, not only during the summer but also in winter. **Our taverna organizes all kinds of events.** We are located at Varnavas beach in North Attica, 50 km from the center of Athens.

Worth to know as!!

• Varnavas Beach, **tel.:** 6974 41 42 96, 6948 62 59 17
e-mail: zoikollia1@gmail.com

Χειμώνα καλοκαίρι προσφέρουμε τις υπηρεσίες μας πάντα με το χαμόγελο και φιλική διάθεση.

We offer our services with smile and friendly attitude to the costumers.

χρήσιμα τηλέφωνα

ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Οινόης 6, Μαραθώνας Αττικής, τ.κ.: 19 007
τηλ.: 2294 3 20900, www.marathon.gr

ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ

Δημοτικό Ιάτρειο: 2294 0 67384

Ψυχοαπαιδαγωγικό Κέντρο: 2294 0 67945

Κ.Ε.Π.: 2294 0 67000

Ανταποκριτής Ο.Γ.Α.: 2294 0 66240 / **Αστυνομικό Τμήμα:** 2294 0 67100

ΤΑΞΙ Μαραθώνος: 2294 0 66277

Ταχυδρομείο Μαραθώνος: 2294 0 66699

Μουσείο Μαραθώνιου Δρόμου: 2294 0 67617

Αρχαιολογικό Μουσείο Βρανά: 2294 0 55155

Φράγμα Λίμνης Μαραθώνος: 210 81 43 415

Βάση Ελικοπτέρων Ναυτικού - Ελικοδρόμιο: 2294 0 68000

Ναυτική Βάση Νότιου Ευβοϊκού - Αγ. Μαρίνας: 2294 0 60000

Ι.Ν. Αγ. Ιωάννη - Μαραθώνας: 2294 0 66333

Ι.Ν. Αγ. Παντελεήμονος - Παραλία Μαραθώνος: 2294 0 55582

Ι.Ν. Μεταμόρφωση του Σωτήρος - Καλέτζι: 2294 0 69299

Ι.Ν. Αγ. Μόδεστος - Κάτω Σούλι: 2294 0 63396

Αδελφότητα του Αγ. Ραφαήλ: 2294 0 61151

Τράπεζα ΑΓΡΟΤΙΚΗ: 2294 0 66772

Τράπεζα EUROBANK: 2294 0 67779

Τράπεζα ΕΘΝΙΚΗ: 2294 0 67451-2

ΝΕΑ ΜΑΚΡΗ

Αστυνομικό Τμήμα Νέας Μάκρης: 2294 0 96100, 2294 0 93444

Κέντρο Υγείας Νέας Μάκρης: 22943 21100

Πυροσβεστική Υπηρεσία Νέας Μάκρης: 2294 0 90199

Πολυϊατρεία Ι.Κ.Α.: 2294 0 79991 / **Ι.Κ.Α. Ραφήνας:** 2294 0 77413

ΚΤΕΛ Νέας Μάκρης: 2294 0 91251 / **ΤΑΞΙ Νέας Μάκρης:** 2294 0 91300

Νεκροταφείο Νέας Μάκρης: 2294 0 97528

Λιμεναρχείο Ραφήνας: 2294 0 28888, 2294 0 22300

Ο.Τ.Ε. Νέας Μάκρης: 2294 0 98599, 2294 0 97199

Δ.Ε.Η. Νέας Μάκρης: 2294 0 99901, 2294 0 99902 / **Βηλάβες Δ.Ε.Η.:** 2294 0 91209

Ε.Λ.Τ.Α. Νέας Μάκρης: 2294 0 91015

Αεροδρόμιο Σπάτων: 210 35 30 000

Δασαρχείο Πεντέλης: 210 6135010

Τράπεζα ΕΘΝΙΚΗ: 2294 0 95122, 2294 0 91342

Τράπεζα ALPHA BANK: 2294 0 99750, 2294 0 99752

Τράπεζα ΕΜΠΟΡΙΚΗ: 2294 0 90203, 2294 0 90247

Τράπεζα EUROBANK: 2294 0 69100

Τράπεζα ΠΕΙΡΑΙΩΣ: 2294 0 94096, 2294 0 94083

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ

Δημοτική Κοινότητα Γραμματικού: 2294 0 61200

Ναυτική Βάση Νοτίου Ευβοϊκού: 2294 0 60101

Αρχαιολογικός Χώρος Ραμνούντα: 2294 0 63477

Φαρμακείο: 2294 0 61255 / **Εκκλησία:** 22940 61213

Λιμάνι Αγίας Μαρίνας (Δρομοθόγια): 2294 0 64400, 2294 0 63000

Κατασκηνώσεις Sport Village: 2294 0 61000 έως 61009

ΒΑΡΝΑΒΑΣ

Δημοτική Κοινότητα Βαρνάβα: 2295 0 97249, 2295 0 97412

Ιερός Ναός Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου: 2295 0 97367

Ευρωπαϊκό Μουσείο Άρτου: 2295 0 97870, 6936 89 11 93, e-mail: Museo@llmb.gr

Διαδραστικό Αγροτικό Λαογραφικό Μουσείο Βαρνάβα: 2295 0 97811, e-mail: Museo@llmb.gr

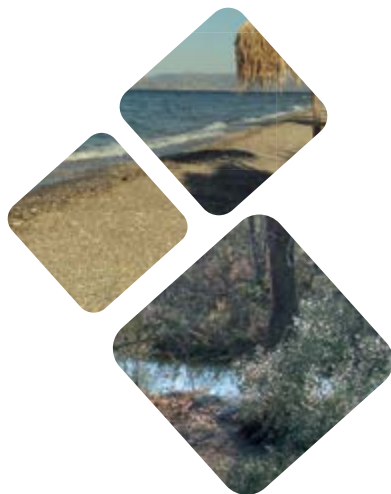
Φαρμακείο: 2295 0 97655

Πρατήριο Κουσίμων Ηλία Ιωάννη του Γεωργίου: 2295 0 97219

ΔΗΜΑΣ TRAVEL
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, ΤΑΞΙΔΙΑ - ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Μ. Μαντά 315, Καπανδρίτι Αττικής
τηλ.: 2295 0 53483
2295 0 97027, 2295 0 97446,
6932 21 57 96

1^η έκδοση 2016

**Τουριστικού Οδηγού Κοινότητας Βαρνάβα
Δήμου Μαραθώνα**

Υπεύθυνος έκδοσης:

Λαογραφική Εταιρία Βαρνάβα

τηλ.: 2295 0 97870, **e-mail:** museo@ilmb.gr

www.lcvdm.gr

Δημιουργικός σχεδιασμός & παραγωγή:
melvi graphic design + production, www.melvi.gr

Διανέμεται δωρεάν